

Mariana Slanská Klúz

CHCI TĚ ZPÁTKY,
I KDYŽ TĚ
ZTRATÍM

eroika

Mariana Slanská Klúz
Chci tě zpátky, i když tě ztratím

Eroika

Mariana Slanská Klúz

Chci tě zpátky, i když tě ztratím

Eroika

© Mariana Slanská, 2011

© Eroika, 2011

ISBN 978-80-87409-07-7

*Věnuji své mámě,
rodičům nemocných dětí,
mým milým afatikům,
a mým dětem*

*Stane se, že náš život uvízne ve slepé uličce.
Stane se, že se z nás stanou trosečníci.
Existuje mnoho druhů trosečnictví.
Tento příběh vypráví o jednom z nich.
O nacházení cesty zpět.*

„Táá... Vyduhuaáahueaaáieaáahotute... Táá... A týéééééééáhaáhaáha aeiatuúušprsíe,“ zní kolem mě a vede někam, kde by měl být sen...

„Ššmmmm, ššmmmm...“ naplňuje mě.

„Haaii aaohuaoa?!“

„Ššmmmm, ššmm...“

„Aahuuumaue...?“

Do očí mi vhrklo světlo.

...bylo ho tak strašně moc! Bylo ho plno, jako byl plný kbelík, s nímž nás naháněli o Velikonocích, když jsem stoupala na terasu domečku na dávné babiččino místo. V potupné odevzdanosti jsem čekala ostrý nápor vodního proudu, který měl vyjadřovat... Nevím co. Ve mně zavyl táhlým údivem nad labužnickým mlskáním kluků, kteří se mi jinak vyhýbali. Údiv se mísil s úžasem, jenž mě ochromil natolik, že jsem se nebránila chvále veškerého svého příbuzenstva. Bylo spokojené, že jsem ho nenechala v hanbě a uctila tradici, vydávajíc se polévání tekoucím ledem u chaloupky, která se choulila za mými zády. Mým zádům nezbyvalo než se nastavit zásahu provázenému paprsky sněhového prášení. Zavřela jsem oči: všichni byli pryč... „Ššmmmm, ššm...“

Bílý leknín na hladině noci je Royal... Ššmmmm... ššmmmm... Vším proráží, vše zalévá hudba. Melodie jako pohlazení vtékají jedna do druhé. Kolébající sebe samy, vinou mě do své kolébky. To houpání do stran a nahoru a dolů... je ffaajnnnn.

„Šššmmmm...“ Natahuji se, i když nemám kam.

Přesto se octnu vně – v lahodění písni. Pozvolna se do ní nořím... rozpouštím se v ní: „Ššmmmm... ššmmmm, ššmmmm...“

Bílý leknín na hladině noci je Royal... a odvádí mě kamsi do obydlí snu, který sníme.

„Táák... Oaííaalyy... Áaa, aa, áaa, aa... A aae... Áaa, aa...“

„Šššmm, ššmm, ššmm, ššmm...“

„Aehee... Áaa, aa...“

„Ššmm, ššmm...“ Světla ubylo. Není tak ledové jako hroty

rampouchů kolem babiččiny střechy. Tam jsem čekávala, kdy už se špičákům, zahleděným do sebe, uráčí upustit třpytivou kuličku vábící barvami daleké a možná i nepostižitelné duhy. Za ní jsem se vydávala po letních bouřkách. Babička mě ale od pouti za duhou zrazovala. A tak jsem na sklonku zimy alespoň lapala otevřenou pusou malé třpytivé kuličky duhy do zásoby. Přímo, bez toho, abych se jich dotkla. Když opouštěly výslunné podstřeší, nechala jsem je klouzat krkem hladce a jemně, abych ty barvičky v nich nepomačkala a aby byly rázem ve mně. A nikdo mě od nich už nikdy neodstrčil... „Ššmmm, ššmm, ššmm...“

...je *Royal*...

Kuličky světla a tahy houslí, na rozdíl od vychrslého kýblu, nebolí. A nebolí jejich barvičky. Pouze se kutálejí v obloucích. Doprava. ...a doleva. ...a nade mě a dolů...

„Noo oaiaei... Taak... Oe oaaee, e?... Taak eee... Áa, aa, áa, aa...“

Šťouchance mačkají! Ššschchchch, šschchch... šťouchance, jimiž na sebe upozorňovali kluci, když nás přerozdělili do vyššího stupně školy. Vyměnili nám učitele i spolužáky, jako by jedna změna nestačila!

...na popotahování ramene. ...které neustává. „Ššschchch...“ táhne víc, než je snesitelné!

Ještě že tu jsou kuličky duhy; krouží kolem, vznášejí se jako plovoucí mýdlové bubliny. Žádné bezbarvé chudinky v lahvičce z krámu. Mám opravdové mydlinky, které mi babička rozdělává z rozpuštěného bílého mýdla. Má ho plnou krabici. Nastrouhané do lesklých šupinek je k nerozeznání od těch, které kryjí bříška rybek, když se zmítají jako trumfy lupu v klučících rukou. ...v jejich hmatech, které cítím na svém břiše.

Tisknu víčka. Cítím ránu do obličeje.

Chci duhové kuličky měkkosti bublinek; nic víc...

„Aaao... Aaooa...?“ dere se na mě.

A zahání klouzavou hebkost.

„Aauuaa? Aaaou... Toebyesuoai?“ zalévá mě vlnobití. Noří se do mých bublin, rozráží je. Duhové kuličky se drobí... Trnu strachem, ať jim drobení nepomačká barvičky, kterých jsem se ani netkla. Nechávala jsem je klouzat a spouštět se dolů...

Nikdy jich nebylo tolik jako teď. Nikdy jsem necítila jejich

drsnost jako teď. Nikdy tolik netlačily... „Šschchch, šschchch, ššschchch...“

„Taak... Noo? Iiii?...“

Sevření v mém krku mačká barvičky. Vypuzuje z nich všechny sny duhy, i když jsem se v nich ještě nestačila octnout.

„Aauuaa...“ houká ledacos kolem a vytrhuje mě jeskynním světluškám, které mě vábí, zvou... „Ššch, šsch...“

Zvedám ruku... Nestrhává mě nic. Zůstávám: kulička čistounká jako z hrotu rampouchu mi nepadá do pusy; pokládá se na mou tvář. A sametově ji hladí...

Otvírám oči: ujímají se jich matné měkké linie, po nichž stékají duhové kuličky s chutí soli.

„Ššschchch, šschch...“

Bílý leknín na hladině noci je Royal.

V pohledu tůně, který tě má v moci, je Royal. ...který mě zvedá a drtí kuličky v krku... Kašlu a vznáším se: korálkový chuchvalec mě samotné pluje na tazích houslí až ke stropu. Pod ním, ve svítící bublině, se třepetám: mladá, třicetiletá moderátorka populární talk show v naší přední televizi. Štěstím okroužkovaná – máma dvou nádherných dětí, vyztužená hrdostí na svého muže, který vedle úvazků v zahraničních agenturách s neodolatelným zanícením přednáší i na univerzitě. Čiší ze mě, jak jsem se vším srozuměná – v nádherné vile v nové, atraktivní čtvrti nad řekou. Které se ode mě nechce.

Řeka se mě drží, když jdu kolem. Voda v ní líně otálí; vesměs tak, jak otálejí lidé, které potkávám.

„Tak, aaooooaaae? Oooeeakesoabeosavie?“ Vlnobití zvuku plachtí v neduhově bílé, nesvětélkující linii.

Koukám do rohu u stropu na kompletní a nepomačkané zářící barvy, v nichž – jsem.

...já: *Bílý leknín na hladině noci...*

...tak pilná!

Všeho, čím jsem, jsem dosáhla vlastní pílí. Vůní, která mě obímá náručí mého muže.

„Aa... Tak!“

Tak jsem: ...krásná! Neochvějně se držím blankytného barvení. Nové vlnobití zvuku ale přináší štouchance. Přináší bolest v rameni.

Neduhové linie se kymácejí, strkají. Pídím se po klouzavých mydlinkách, ve kterých to nedrásá; vše se v nich vznášá

s klouzavou nadýchaností. Třpytí se jako odlesk paprsků na nitkách babího léta ve vrboví nad potokem, v němž se zachvívají bílá bříška, která to bolí, jako to bolí mě... Chci do barev nehybných větví v Jeskyni Svobody v Jasně, v jejímž „... pohledu tůně, který tě má v moci, je Royal...”

„Aa, aaa, aa, aaa... Tak...”

„Aauuaa...”

„Aooo Beuuu. Ooae můůjjj... Aai eem eee ooeaa, tak em peaa...” saténový zvuk rozráží třpytivé měňavé světélkování nahoře v koutě. U stropu, když to nejde výš, stojí a čeká plížící se saténově béžový ovál. Máma.

Spočinutí mých očí na jejích, prodchnutých vřídlem sametu, překvapuje: dosud jsem si nikdy neuvědomila útulnost naskládaných záhybů kolem jejích očí. Vějíř vlasů mě hladí závanem. ... žhaví se duhově barveným koutem nahoře u stropu.

Já. Já! zachytávám se o něj.

„Áao, aauuka. Iiiiaoooviivaa. Iii...”

Já... Tak!

„Tak, áaaooo...”

Světélkující jas ke mně natahuje sametovou auru.

„Jako udeasa tak.“ Zoufale se upínám k hebkému sametu ve tvářích mámy...

„Áaano, Uuukaa. Tak!“ sametová její rty u mého ucha. „Ty aoo!“

Já! volám zpět, vytahujíc se k sobě – do zářivé skříňky v koutě.

„Tyii. V teii. Ty...”

Jsem v televizi. ...melu sebou, jak musím dovnitř, neboť jí jsem. ...ne děsný tlak pode mnou, na mně, vedle... Všude.

Odevšud odsud musím do sebe – pod světla, která hřejí, ale nepálí. Nebolí a nevězní mě hadičkami, pod nimiž vězí smrt.

Neumírám.

Kde se umírá, nestrká můj malý chlapeček s pusou nacpanou bramborovými lupínky k mým očím šustící pytlík. Kde se umírá, nepleská Mišíka přes ruku moje dceruška, která mi červenými šatičkami přispěchala udělat radost jako Karkulka v pohádce...

„Maika ee emoaoaaoyuta...”

...nenacházím sílu, ale to moje malá Karkulka nejspíš netuší.

Ostošest mele jazýčkem, za nímž pokulhávám. Nevnímám. Pouze slyším: vydává povely, poté se ke mně tulí... I Mišík ke mně přiléhá způsobem jemu vlastním, jak je jeho zvykem o sobotách a nedělích, kdy nás chodí probouzet do postele v ložnici.

Nás – kteří se k sobě tiskneme na malém obrázku a měkké rámě si mě vine k doteku obličeje zpevněného knírem.

Měkké rámě si mě vine k doteku béžového obličeje. Křehkost máminy tváře jsem nikdy doposud necítila. Takovou, že v člověku vyvolává pocit, že ji je nutné podepřít, aby držela. ...a vydržela.

Tulím se k ní.

„Jooamiii... poneaaeeoi... oení...“ k melodii. Neruší. Stojí. ...a stojí. Bez hnutí.

...zatímco tahají. Nohu. Ohýbají ji, sklápějí do strany... Stíny v bílém ji provázejí mdlým tónem v divném zvuku: „Tááá, ee aaz a uvo...“ koukají vlídně.

To se jim to kouká, když jejich prsty bolí mě. – U kolene, z vnitřní strany stehna. Drásání tísnivé, jako kdyby drtili i je, vhání poté stíny v bílém do mého ramene. Zvedají mi ruku.

Natahuji se k ní. Do kouta, k blikajícímu monitoru televize, kde pobývá to moje, které zamezuje vpádu protivné bolesti, v níž se pídím po bublinkách ve větru.

Tíha chrchlů ale proráží mým bokem. Napíná ho a on – všechen rozkašlaný – tuhne. Stáčí se, když se mu v drtícím sevření nedaří nadechnout, až se nadechnout nechci ani já sama.

Už nikdy více do drásání; nechci už nikdy dýchat!

Vlídné stíny mě nechávají.

Propadlá, upínám svůj zrak ke stropu pokoje, kde je mé místo a kde je mi dobře.

Kde si odpočinu...

Začíná znělka. Ohlašuje mě! Ještě zbývá pohled ke stojanu. Za objektiv, kde v šeru, jaké bývá kolem zdrojů světla, tuším obrys Ivovy hlavy. Má spokojený úsměv a málem otcovský výraz očí. V tom okamžiku se nadechnu. Naposled se zachvěju. Podruhé se nadechnu a vnořím se do okénka, přes něj rozehrávám sebe – jaká jsem, ať se děje co se děje. V tom, co je zrovna na programu. Stačí se nad tím jenom pozvolna zamýšlet. Po krůčcích, popořadě, pokaždé před tou předčasně se rýsující dojemnou pleškou. Před Ivovým zvedajícím se čelem se přemýšlí příjemně. Nemám zapotřebí se do něčeho nutit, natož pak do vstřícnosti, přívětivosti, nebo snad přístupu k divákům. Jak mě opouštěla moje snaha diváky

vést, křeč úsilí se ze mě vzdouvala a já začala cítit magičnost místa pod svýma nohama. Srostlo se mnou. Věděla jsem, že mám vyhráno. Překročila jsem čáru, která mění moderátora, jakých je spousta, na stálici.

Jsem stálice!

Znělka u stropu pohasíná. Pouhý vteřinkový ponor...

A na ploše se objevuje – Martina! Ta, která váhu svého působení posadila do křiku a do tempa, při němž lidem ve štábu trhalo v uších i očích. Házela kolem sebe ručičkama a házela by málem i nožičkama, kdyby kapacita aktivity jejích nožiček nevyhořela někde jinde než před kamerou. Na mém místě moje kolegyně vyjíždí rameny vpřed, jako kdyby nabírala obrazovku boxerským hákem. Úsměvy z ní přímo stříkají a krupobití vodopádu slov se ostře zařezává do mých uší.

Bavíc sebe, mlátí svým bavením mě.

Uhýbám mu... Ale nemůžu se pohnout. Něco mi překáží.

Zkousím to opět. Zůstávám nakřivo ležet. Bez hnutí.

Zvedám hlavu. Koukám, jak mi noha visí přes zábradlí postele. To není dobré...

Když v pohádce visí noha z postele, zakletá princezna posílá synka, ať ji princ nadzvedne, aby ho nezačala brnět...

Zkousím nadzvednout tu svou. Nedaří se mi to.

Dívám se na sebe, jak ležím: v divné košilce pod bílým prostěradlem, zpod něhož vykukuje těžká masa, která se nehýbe – zakletá.

Ohlížím se: Třeba ta noha ani není moje?

V pokoji není nikdo jiný, komu by mohla patřit.

...kromě Martiny u stropu, která mele svoji horu křiku, jako kdyby ta noha vedle mě byla její. Přepadne mě strach, že spouště agresivity, která prší z televize, se povede ten odstrašující kousek a ona vypadne z monitoru až ke mně. Na postel, kterou obestírají bílé závěsy.

Za chvílku, zmožená hromadou Martininých řečí, usínám.

Když se probouzím, stojí u mě bílý stín, klidný a vlídný. Na něco se mě ptá. Prohlížím si ho...

Ukazuje na své rty. Pak se naklání. Osahává mi uši. Opět. Ztřeštěně cosi vypráví. Nebo se ptá?

Pokynu hlavou.

Prívětivost se usmívá.

Zřejmě mě zná?

Opět se ptá.

Kývnu. Znovu... Usmívám se té podivné hře.

Nenadále sevření u pánve však rázem uloupí veškeré mé úsměvy. Mračím se.

Běžový závan máminých vlasů se blíží, ale křeč ve mně naléhá. Bručení zezdola se řine mými ústy, přivolává vlnění bílých stínů, které mnou točí.

Pídím se po obrazovce televizoru nahoře u stropu. Stíny ji začlání, ale já na ní jsem stálice...

Sevření polevuje.

Běžový závan máminých vlasů pluje k vlídnému stínu, který se mě dál podivínsky vyptává.

Prohlížím si ho.

Bílý vlídný stín klade mezi sebe a mě úsměv. A staví před něj sklenici.

Mám žízeň.

Stín cosi povídá. Ještě jednou, krátce... Pokládá přede mě kytku. Mám snad svátek?

A pak místo ní mávne hřebenem, posléze tužkou... Nechápu hru, kterou se mnou hraje. Navíc si ani nevzpomínám, odkud mě zná.

Zvedá moji ruku.

Blíž k němu, na straně přímo u něj mám ještě druhou.

Ukážu ji. Leží mi na pokrývce...

Hnu s ní. Zkousím to znovu. Zůstává na místě. Divné. Jako zakletá.

Nade mnou se v lehkém náklonu objeví mámin běžový ovál ve vlasech.

Bez hnutí. Jako v rezignaci.

Nesnáším rezignaci; nikdy jsem ji neměla ráda. Nebýt jí, byl by táta naživu a důrazně by mi kladl na srdce, abych si hleděla – když tak – vyrovnání. A smíření. Ale rezignace ať se straním.

„Aaoiiaae...“ říká běžový ovál mojí mámy.

Matčiny vlasy se shýbají blíž ke mně: „Booouu, ovedaie...“

Prohlížím si ji: oči měkké, po jakých se mi stýskalo – jaké nebyvaly – na mě naléhají.

„Aaa mama ateaaje...“ hučí bílý stín s černou hlavou u závěsu.

Běžový ovál mámy se usmívá blízko, u mě, málem ve mně.

Souhlasím s úsměvem, který hřeje, a směju se rovněž.

„Bueeee aota a mama...“ přede bílý stín nahoře. Nechávám jej

být, jak to stínům nevadí, a kývu na souhlas, vesměs s běžovým oválem u mě.

Máma... volám. Zaráží mě, že to nedokážu vyslovit.

Popadám dech. Kašel, který strhává mé nitro, drásá v bocích i v zádech a chuchvalec, který ze mě vyletí, přistane přímo na mémě. Léká mě ta protivnost, ale ostrý nápor dechu opouští mé nitro a nově s sebou táhne krutosti příšerných bolestí...

Nadzvedávají mě a pokládají do šustění lechtající hadičky, která by rozesmála mého Mišíka s Karkulkou.

Nemám zdání, kde ti dva jsou, spolu s malým obrázkem, na němž jsme všichni. Byli tady? Nebo se pouze vznášeli v kolotoči plovoucích leknínů, který zrovna rozráží máma?

Naklání se ke mně; usmívá se.

Takhle se budu usmívat i já, jakmile si odpočinu. Můj dech si mě pomalu pouští k sobě. Zpřístupňuje se mi. Drásání ubývá.

Nahoře, v koutě u stropu, rozsvěcují moje místo. Čeká na mě.

Ivo v televizi zařídí, ať na mě počkají. Udělá pro to všechno.

A jakmile ustane drásání, udělám pro to všechno i já. ...vymáním se z nehybnosti.

A vše blízké se navrátí.

Když se ale u plenty zastaví známý stín s hlavou sevřenou dotmava natolik, že z ní vystupují pouze perleťové rty a ještě upjatost pohledu, hlazení mizí.

Nechci o něj být obrána. Ohlížím se po něm.

Rty pod upjatostí v pohledu promlouvají: „Uooo ane?“ Jako na rozhoupané vlně se ke mně přilévají zvuky.

Pohlédnu do běžové mámy naproti.

Ukazuje na bílý stín, který mi nabízí kartu s obrázkem.

Sáhnu k ní, ale karta se vzdaluje.

Vystouplé rty povídají. Jejich pohyby dorážejí na můj bok jako vítr na kymácející se loďku. Upjatý pohled směřuje ke kartě.

Všechno na plakátku znám: šroubovák i tužku, šálek, sirky a válec; čtverec i trojúhelník... Pojmenovávám je – prosté věci!

Upjatý pohled mluví dál – pomalu, krátce. ...nevím, co říká. A nevím ani, proč to dělá. Patrně mu není zřejmé, s kým má tu čest, třebaže mě asi zná. Vyobrazení na jejím plakátku jsou směšně triviální, zejména pro mě, absolventku designu, stálíci ve vlastní relaci v naší nejsledovanější televizi. Divím se mámě, že nevedla ten vlídný, bílý stín na protější straně postele do obrazu.

Znechuceně se odvracím od školáckých výtvorů. Přepadá mě děsná žízeň. Otáčím se k mámě, prosím o kapičku vody.

Klopí ke mně úsměv. Vzápětí jej zvedá za stínem, který se nade mě naklání.

Znovu šeptám, že chci pít. Světlo shora i z boku vystrnaďuje moji touhu po kapičce k naléhavým výšínám. Navíc mě začíná píchat v očích. Zmiňuji se o tom mámě. Pokynu, ať světlo zacloní.

Máma mi zvedá ruku, posléze ji s úsměvem klade na pokrývku.

Zkousím se otočit. Rozhlížím se po skleničce, ovšem prudké pálení v kyčli i v pravém rameni mě sráží na polštář.

Dej mi napít, maminko... tlačím ze sebe s pláčem na krajíčku.

Máma se jen usmívá, můj obličej se točí za stínem s vystoupilými rty.

Naslouchajíc narážení zvuků, jež mi nic neříkají, se propadám do polštáře. Opět obrátím oči k mámě.

Neměnný, nadnesený, naprosto necitelný úsměv v jejím obličejí probouzí proud mého ospalého vědomí.

Nadechnu se. Roztrpčeně namítám, že jsem už vyobrazené předměty viděla. Odvracím se, zdůrazňujíc, že nechápu, jak si se mnou tahle ženská v bílém může takhle zahrávat a žádat po mně pořád dokola to samé... Zaseknu se.

I máma se teď tváří divně. Cíví na paní naproti.

Celá o tom samém: neupíná se ke mně; upíná se k někomu jinému... Opět mě zrazuje!

Rozčíleně pohlédnu na karty. Napadá mě, zda po mně nechtějí, abych je upravila...? Snažím se objasnit, že zdokonalit něco takového dá daleko víc práce než nakreslit obrázky nové.

Moje máma na mě ani nepohlédne. Třeští oči na vlídný stín, na který se nemá co koukat.

Koukat by se měla na mě. Mně má naslouchat! Moje postel vrže pod horlivostí, s jakou matce sděluji, jak moc mě cosi rve u ramene. Proud ze mě zaplavuje všechen prostor kolem a nepřetržitý hlas – můj – odrážející se od bílých závěsů se vrací zpátky. Slyším. Naslouchám.

...nechápu.

Utichnu. V myslí si procházím vlastní výpověď.

...jíž nerozumím.

Jak ji poznávám i teď, přestože mě všechno bolí! Jak je mi známý ten tikavý úhyb před výtkou v jejím svědomí!

Opět udělala něco, za co jí je hanba – málem mě rozčílila. Rozčílila mě tak, že ani nevím, co jsem říkala.

Byla jí hanba – chovat se zrovna takhle a zrovna na takovém čistém místě. U postele s bílým povlečením, s bílými závěsy kolem, s vlídnými bílými stíny, z nichž vystupují klidné ruce a klidné rty a klidná upjatost v pohledu, který puká očekáváním.

I já jsem stavěná na očekávání: hraji barvami v koutě u stropu v prozářeném kvádru světla.

Tady dole na tomhleto místě jsou ovšem očekávání bílá. Všechno je bílé, jak to bývá snad jenom v nemocnicích...

A já jsem...

V nemocnici?

V okamžiku, kdy si uvědomuji, že místo, na kterém se nalézám, je nemocnice, si umiňuji, že se nebudu rozčilovat.

Nevím, jak to, že jsem zde. Víím jenom, že nebude na programu pátrat, jak jsem se tu octla. Na programu bude jít domů! Do mé vily ve čtvrti nad soutokem řek, kterou jsme si s mužem pořídili vlastní pílí. Třebaže můj muž tady není se mnou. Ale zabývat se tím znamená ztrácet energii, která je vzácná.

Tu je třeba nastřádat pro Mišíka a Karkulku a pro hlavu rodiny, která nejspíš hlídá naše sídlo... Jež je nutné hlídat i teď, když jsem v nemocnici.

Nemocnici znám... Byla jsem v ní dvakrát a domů jsem si odnesla dva poklady. Teď neodnesu, leda...? Zkousím si vzpomenout. Rázem vylučuji možnost, že jsem v porodnici. Působím přece na důležitém místě v televizi.

Budu zde kvůli něčemu jinému. A nehledě na to – na programu je jít domů!

Ale ještě předtím si musím zatelefonovat.

Rozhlížím se kolem sebe: přes bílé závěsy, které povlávají u mojí postele, nespatřím nikoho. Jsem sama. U hlavy mi ovšem stojí malá skříňka, v níž by mohl být mobil, bez kterého se nehnu ani na krok. Nehnu se ani na krok bez dvou nabitých mobilů, mezi nimiž prohazuji svoji simku. Nepochybuji o tom, že jeden z nich funguje i teď. Natahuji ruku. Bolest, jež se hlásí odevšud, si dělá, co chce – otáčí mou ruku zpátky ke mně.

Nemyslím už na telefon, nemyslím na nic. Čekám, až bolest, která zasáhla už i mé rameno, kyčel i pánev, pomine.

A pak ať se objeví máma! S mobilem u sebe, či v mojí skříňce... Vloží mi ho do rukou. To by mi nemohla udělat, že by mě nechala bez něj.

Za malou chvíli skutečně přichází.

Dychtivě na ni volám, ať mi půjčí telefon.

Otálení, které z ní čiší, ještě víc změkčuje její běžovou barvu.

Zdůrazňuji, že si potřebuji zavolat. Nevysvětluji, co všechno si chci zařídit. Sama.

...Michala. Jsem v nemocnici, bylo by vhodné, aby se o mně manžel dozvěděl. A byl u mě.

Zmáčená krůpějemi potu přihlížím, jak máma usedá na židli vedle mé postele, kde by měl sedět on.

Bere mě za ruku. Nezměnila se. Počíná si naprosto jako ona – jako by ve mně teprve teď objevila dítě.

Povídám jí, že si chci zavolat do práce. O Michalovi mlčím. Chci ale slyšet Karkulku s Mišíkem. Potřebuji je.

Běžová pod tmavými vlasy přitaká. Rozumí tedy a – souhlasí?

Vyrvu svoji paži z máminy, chytím tu na protější straně, která, hladíc mě po rameni, naznačuje, ať klidně ležím.

Svírám jí ruku. Koukám, jak její druhá krouží nade mnou a bílý, klidný stín vrtí hlavou. Poté paží pohne. Pomalu ji sune do strany. Přikyvuje, usmívá se.

Pod jejím úsměvem se mi přestává chtít plakat. Začínám rozumět jejímu posuňku: uchází se o můj souhlas s tím, že telefon nedostanu hned, teprve později.

Vlídna tmavovlasá paní v bílém pomíjí opětovný vzlyk, který rve mou hrud'. Otevírá tlustý modrý fascikl, ve kterém by mohla mít schovaný mobil.

Sleduji klid, s nímž vytahuje z fasciklu obrázek. Chudé a primitivní.

Nechávám paní, ať si řekne, abych jí je upravila.

...a za to ať mi dá můj telefon.

Vemlouvá se mi, ukazujíc obrázek. Tázavý úsměv v obličeji čeká.

Kývnu.

Měkce vlní obrázkem před mýma očima.

Říkám, že poznávám ručník; tudíž nechápu: oč jí jde...?

Obrázek mezi jejími prsty se ani nehne.

Opět vyslovuji pojem ručník.

Paní krátce promluví.

Nerozumím jí. Beru bídně provedený obrázek do ruky. Připouštím, že jí ho můžu vybarvit.

Neochvějnost tázavého úsměvu ženské nade mnou přestává být příjemná. Přivádí mě k rozčilení.

Dožadují se objasnění, co vlastně s tím ručníkem zamýšlí?

Její úsměv nepohasíná.

Není zřejmé, o co bílé paní jde. Ptám se už poněkolikáté, k čemu ručník? Zdůrazňuji to ještě jednou.

Náhle si uvědomuji, že v mámině přítomnosti mluvím česky. Pojmenuji obrázek slovensky.

Nehnutý úsměv značí, že to také není ono. Spěšně dodám: *Ein Handtuch!* Umím plyně německy i anglicky a pro jistotu doplňuji: *A towell.*

Skáču očima mezi úsměvy mámy i paní v bílém, které se nemění. Jejich strojenost vypadá rovněž jako naskicovaná, což ve mně budí přímo setrvačnickové řetězení, ve kterém chrlím další výrazy, které se k ubohé skice hodí: *A swab, a diaper, a face towell...*

Máma se mnou hovořila česky, ale když jsme se poté, co si její bratr přivezl domů nevěstu, přestěhovali na Slovensko, mluvím – přirozeně – i slovensky. Teď ovšem nevím, jakou řeč po mně chtějí? A – kde to vlastně jsem?

Ze zmatku mě vysvobozuje lehké mačkání, které se mi noří do dlaně. Známý, přívětivý stín v bílém s opětovným stiskem v mojí ruce cosi krátce řekne. A mluví dál.

Neslyším zaznít slova ručník, uterák, ein Handtuch či a towell... Slůvka, která se vlní nade mnou, znějí veskrze cize.

Cizí je mi vlastně i ona. V mžiku si uvědomuji, že bude cizinka.

Opět naslouchám proslovu, jemuž nerozumím. Odpoutávám se od paní s evropským obličejem a upřu pohled na mámu.

Naklání se ke mně. Z jejích rtů rovněž zaznívá divná směsice zvuků.

Rozhlížím se kolem sebe. Ve všech směrech naráží můj pohled na bílé závěsy. Uvázané na kovových tyčích, provázejí strop půl metru pod jeho úrovní. Na konci mé postele ústí tyče do trubky v barvě bílé, jako mají ony. I tlustší trubky vrhají dolů dvě plenty, které se zrovna teď v půlce rozevírají, a šterbina mezi nimi ke mně pouští víc světa, než je poblíž mě. V dálce toho neblízkého, většího, rovněž bílého obzoru zahlédnu postel, která je prázdná.

Náhle se mně přestává zamlouvat, kde jsem. Nad mým polštářem visí infuzní souprava. Zaostřuji pohled na láhev. Pokouším se

přečíst název léku, který vtéká do mého předloktí. Seskupení křivek černé a modré barvy na nálepce mi však nedává žádný smysl. Za očima v mojí hlavě mně začne pohupovat a nápisy na láhvi mi připadají jako obrazce čínského, japonského, arabského, či snad hebrejského písma... Vesměs jazyků, které neovládám.

Jsem v nemocnici – v cizí zemi...? Náhle si uvědomuji naléhavé přání: ať má tato země slušnou úroveň zdravotnictví.

Tázavě pohlédnu na mámu.

Konečně se její úsměv proměňuje. Jen co se na ni ale podívám pozorněji, zjišťuji, že linie jejích rtů se zase tak moc nezměnila. Máma hovoří, podivně, cize. Nesrozumitelně.

Tohle by mi dělat nemusela: schválně ještě v situaci, kdy mě zdržuje moje vlastní ruka i noha, která zabírá na posteli vedle mě nehorázně mnoho místa a ve všem mi překáží. V takové situaci vlastní matka své dceři něco takového dělat nemá!

Vyrvu ruku z dlaně tmavovlásky a bez ohledu na ni všechno matce povídám. V rozčilení, do něhož mě uvrhla, mi rameno cuká do strany. Jak se ho pokouším srovnat, narážím vši silou do obličeje vlídné paní.

Vyleká mě to. Rychle se snažím omluvit. Víím, co se sluší. Objasňuji, jak prapodivně mě ruka zradila; já jí nechtěla ušetřit pohlevek!

Náhle mě však opouští síla. Bezmocně přihlížím, jak si ženy nad mojí postelí vyměňují toky rozdrcených zvukových seskupení.

Tiše jim naslouchám. Ať se snažím jakkoliv, nerozumím jim. Po chvílce je nechávám být.

Teprve když mě jejich hovor přestane bavit, otáčím se k mámě, která vždycky mluvívala pouze česky. Neměla jsem tušení, jak přišla k jinému jazyku.

Přerušuji ji.

Vážně na mě hledí. Hned nato se zlehka usměje a bere mě za ruku. Její úsměv mi náhle připadá jako šílená grimasa a popadá mě strach, jakému podléhá dítě, když něco provede.

Máma pokládá svou dlaň na můj obličej. Jako dítěti! I když je mi přes třicet. ...a sama mám dvě děti a manžela.

Poté upře zrak na paní v bílém. Nechává mě být. Naslouchá pouze podivnému vyprávění cizí ženy.

A mluví. Znovu mě bodře pobízí, jako malou.

Přechází mě chuť snášet její přiblblý úsměv. Nestojím už ani

o její hlazení, které je na místě, když je vše bez hnutí; když je ruka jako povadlá, jak se praví v textech, které člověk čte, když je sám jako povadlý...

Já ne; povadlá jsem nikdy nebyla a nebudu! ...třebaže mě bolí celé tělo. Musí se o tom dozvědět Michal. Patří k němu, a když bolí mě, bolí i jeho!

Nerozumím tomu, že můj manžel tady není; že nejsme spolu...
Najednou mi svitne.

Podívám se na mámu: něco takového by ona nepřipustila. Nikdy se přes to nedokázala přenést.

Pozoruju ji, jak si vyměňuje šifrovaná slova s paní naproti, a všechno mi začíná být jasné: povedlo se jí to.

Unesla mě!

Provedla, co se jí nepodařilo tenkrát...

...když jsem se v to podivné léto vrátila z prázdninových toulek pořádaných mladým docentem, jemuž zrovna končil studijní pobyt ve Finsku. Kouzlo pověstné severské průzračnosti si nás tenkrát naprosto podmanilo, a já se nikterak nesnažila ho ze sebe setřást. Zvláště když tehdejší průzračnost v sobě halila tušení, které si to rozdávalo se stoprocentní jistotou mé kamarádky: Tereza netušila, jí bylo hned jasné, že mladý docent se nadobro zřekl svého skandinávského snu a vyprázdněné místo ve svém srdci zaplnil – mnou. Terezino tvrzení mě dojalo. O místo v jeho srdci usilovala přece ona. Mě pouze zaskočil způsob, jakým se rozhodla jistit děkanský termín, který na ni po nezdaru u důležité postupové zkoušky čekal. Když mě začala zapřísahávat, ať ji nezklamou a jsem k dispozici veškerým jejím studijním cílům, cítila jsem mravenčení v zádech.

...stejně zrovna brní v chodidle přežené nohy, která mě tlačí stranou.

Tenkrát mě máma opravdu unesla. Nestalo se to jako teď. Neunesla mě tajně. Neumístila mě v nemocnici, nepouštěla do mě kapačky s bůhvíjakými roztoky. Pamatuji si, jak zrovna tato skutečnost tátu mátna a jak se k ní opakovaně vracel.

Proto je teď matka důslednější. Skutečně: čím víc se rozhlížím kolem, tím víc se utvrzuji v závěru, že tentokrát v nemocnici jsem.